УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 227. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ГРУДНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 12, 1969 No. 227. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 11 грудня 1969

В АМЕРИЦІ

В 1976 Р. ЗСА ВІДЗНАЧАТИМУТЬ 200-ліття своєї незалежности. З цього приводу мають влаштувати Світову Виставку. Досі стараються такі міста влаштувати цю Виставку: Бостон — де почалася американська революція, Філядельфія, де відбувся перший Конституційний Конґрес і Вашинґтон — столиця цієї країни. Тепер зголошує претенсії місто Маямі на Флориді, яке каже, що святкування 200-річчя Американської Революції — це справа цілої країни. Маямі надається на Виставку, бо там є гарна погода майже цілий рік. Флорида не була ще навіть стейтом ЗСА в 1775 році.

ЩОРОКУ ПОНАД 14,000 РОБІТНИКІВ ГИНУТЬ внаслідок нещасливих випадків під час праці в цій країні, а 2,200,000 бувають поранені. Більше як 1.5 більйона долярів пропадає внаслідок незароблених платень, а економіка з цього самого приводу втрачає кожного року майже 7 більйонів долярів. Не можна оцінити в долярах тих терпінь, які переживають люди внаслідок радіяції, хемікалій та інших шкідливих для здоров'я „дій". Вже цього року почалися в Конґресі переслухання в справі схвалення нових законів, які давали б більшу безпеку для здоров'я й життя робітних сил. Дебати в цій справі продовжуватимуться в найближчому році, коли мають ухвалити нові закони для охорони робітників.

НЕМАЄ ПОСТУПУ В ПЕРЕГОВОРАХ між представниками спілки транспортових робітників та Дирекцією транспорту в місті Ню Йорк, і тому існує загроза, що 1-го січня 1970-го року може початися страйк 35,000 транспортових робітників, які обслуговують міські підземні залізниці та автобуси. Посадник Ню Йорку Ліндзі турбується цією справою, яка важна для нього ще й тому, що він перед виборами обіцяв виборцям, що не буде збільшена ціна за їзду підземками й автобусами, яка тепер становить 20 центів. Дирекція транспорту вже повідомила, що пристосовує теперішні турнікети до більших токенів, або до величини „квoдрів".

ЯК ВІДОМО, МЕТРОПОЛІТАЛЬНА ОПЕРА в Ню Йорку закрита внаслідок страйку її працівників, хоч вона повинна була почати працю 15-го вересня виставою опери „Аїда". По довгих переговорах дійшло до порозуміння між спілкою, яка об'єднує співаків, та дирекцією опери, і вже здавалося, що ще в грудні почнеться новий сезон. Але тепер виринають нові труднощі, бо ще не порозумілися члени балету з управою опери. Представник спілки, яка об'єднує членів балету, заявив, що коли дирекція не зробить дальших уступок, то цьогорічний сезон загрожений.

У СВІТІ

МІЖНАРОДНІЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ЗВЕРНУВСЯ з закликом до східньо - німецького прем'єра Віллі Стофа, щоб Східня Німеччина відкрила на цьогорічне Різдво переходи в „мурі ганьби" для відвідин мешканцями Західнього Берліну своїх рідних і знайомих у Східньому Берліні. Існує мала надія, щоб німецькі комуністи погодилися на таку просту просьбу.

ДО МОСКВИ ПРИБУЛА делеґація найвище поставлених осіб єгипетської державної верхівки: голова монопольної політичної партії в Єгипті, т. зв. Арабської Соціялістичної Унії, Анвер Садат, як персональний репрезентант президента Ґамаля Абдель Нассера, міністер закордонних справ Махмуд Ріяд і міністер військових справ ген. Мохаммед Фавзі. На летовищі привітали їх совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико, військовий міністер маршал Андрей Гречко й інші совєтські „достойники". Припускають, що ціллю тієї делеґації є не так дізнатися про всі подробиці нарад „великої чвірки" щодо ізраїльсько - арабського конфлікту, як дістати від Совєтів запевнення щодо дальшої беззастережної підтримки та прирeчення нових військових достав.

У ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНІ ЗМЕНШИЛОСЯ число членів тамошньої комуністичної партії з 1,600.000 членів з-перед двох років до несповна одного мільйона. Чесько-словацькі сталіністи здобувають щораз більше позицій в партійно - державному апараті. Їхні платні аґенти — твердить віденська преса — викрикують тепер на різних вічах і зборах „Під суд зрадника Дубчека" — недавнього найбільш популярного автора демократизаційного курсу політики.

В СОВЄТАХ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ нагінка проти будьяких проявів свободи думки й критики в літературі й мистецтві. В останньому часі викинули редактора журналу „Театр" Ґорґія Рибакова та поставили на його місце Віктора Лаврентія. Проти „Театру" і його редактора виступив недавно „Оґоньок", закинувши їм ,ідеологічні ухили".

НА БРИТІЙСЬКОМУ ОСТРІВЦІ „АЙЛ ОФ МЕН" ВЕДУТЬСЯ палкі дебати в автономному соймі, чи скасувати існуючий від-прадавнього часу закон про бичування злочинців та право батьків і вчителів карати фізично недоліткiв за їх провини. Цей острів має величину 227 кв. миль і кругло 50.000 населення, але його автономія і парлямент мають понад тисячолітню історію.

В СЕРЕДНІЙ ЕВРОПІ НАСТАЛА КАТАСТРОФА СНІГОВІЇ. Перерваний головний шлях між Віднем і Будапештом. Совєтські вояки, стаціоновані на території Чехо - Словаччини беруть участь в очищуванні залізничних і автомобільних шляхів. Сніговія створила важкі умовини також у Польщі й на Мадярщині. Юґославія заборонила в'їзд вантажним автам з-закордону. В усіх тих країнах настали складні харчові відносини.

ДО НІҐЕРІЇ ЇЗДИВ лідер консервативної опозиції в британській палаті лордів, лорд Каррінґтон, який старався посередничити між Біяфрою, колишньою Східньою провінцією Ніґерії, та центральним урядом Ніґерії, щоб закінчити тамошню кількарічну криваву війну. Але обидві сторони все ще непоступливі. Британські консервативні стурбовані, що зовнішній світ закидає Британії продовжування війни в Ніґерії доставами зброї та всяких припасів центральному урядові Ніґерії.

СВ. ПАМ'ЯТИ ОЛЬГА БІЛОҐАН БУЛА 46 РОКІВ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ

Перт Амбой. — У вівторок, років була активним членом 64-му році життя св. п. Ольга Білоґан, яка впродовж 46 років була активним членом Українського Народного Союзу. Похорон в суботу, 13-го грудня, з церкви св. Івана Христителя в Нюарку на цвинтар. Осиротила мужа, дві замужні дочки та внуків і 96-літнього батька в Україні.

Ізраїль невдоволений новим становищем ЗСА щодо Близького Сходу

Єрусалим. — Ізраїльський уряд відбув спеціяльне засідання,на якому обмірковував заяву державного секретаря Вілляма Роджерса, в якій Роджерс підтримав арабську вимогу, щоб Ізраїль беззастережно звільнив всі окуповані ним у 1967 р. арабські землі. Проголошений після того засідання ізраїльський комунікат втриманий у неясному дипломатичному стилі, проте характеризує заяву Роджерса, як „погіршення" можливости замирення, бо, мовляв, воно може прийти тільки внаслідку безпосередніх ізраїльсько- арабських переговорів та що „переговори про мир не можуть відбутися під зовнішніми впливами й натиском". Зокрема, Ізраїль зайняв неприхильне супроти заяви Роджерса становище у справі Єрусалиму. Хоча Роджерс признав необхідність зберегти одність цілого Єрусалиму, проте посередньо дав зрозуміти, що ЗСА сприяли б інтернаціоналізації Єрусалиму, себто передання його під зверхню владу Об'єднаних Націй чи іншого міжнародного тіла. В цій справі віце-прем'єр Ізраїлю Іґаль Аллон склав заяву в ізраїлькому парляменті, „кнессеті", що Ізраїль не виречеться своєї суверенної зверхности над цілим Єрусалимомо та що ведеться приспішену колонізацію східньої частини Єрусалиму ізраїльцями, яким держава влегшує набувати там доми й винаймати помешкання у великих новозбудованих мешкальних будинках. З арабського боку покищо нема відгуку на зміну становища Америки. В наступному тижні прибуде до Америки ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан.

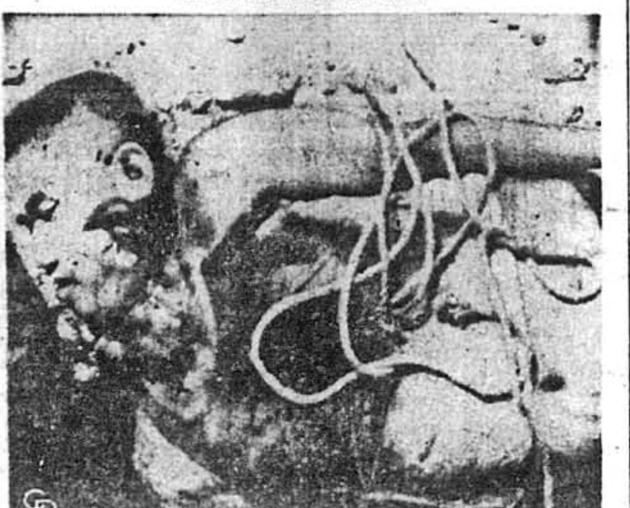
Економісти сперечаються в справі економічної знижки

Ню Йорк. — Недавній економічний дорадник президента Ніксона П'єрр А. Рінфрет, промовляючи на Конференції бизнесменів, гостро заатакував економіку і фінансову політику Уряду, закидаючи йому, що не має ефективного пляну для поборювання інфляції. На думку цього економіста зовсім не буде економічної знижки в 1970 році, як сподівається Уряд, коли Уряд буде змагати до ліквідації інфляції дотеперішніми засобами. Перед Рінфретом промовляв на цій Конференції професор Чикаґівського Університету економіст Мілтон Фрідман, який твердив, що економіка вже тепер знаходиться на зворотному пункті, і в найближчому році буде рецесія, подібна до 1960-го року, число безробітних збільшиться до 6-ох відсотків всіх робітничиж сил, і зменшаться відсотки від позичок. Економіст Рінфрест твердить, що Уряд повинен збільшити надподаток до 15 відсотків, коли хоче дійсно поборювати інфляцію, та збільшити податки від інвестицій, зарядити контролю над споживчим кредитом. На думку цього економіста економіка дійде до нових рекордів, коли Уряд не загострить засобів до сповільнення темпу її збільшення.

Ніксон пропонує подвоїти фонди на допомогу мистецтву

Вашинґтон. — Президент Ніксон переслав до Конґресу окреме звернення, в якому пропонує схвалити 40 мільйонів долярів, двічі більшу суму як досі, на допомогу Крайовій Мистецькій Фундації. Ця сума запропонована на найближчий фінансовий рік. Президент написав у своєму зверненні, що може декому здаватися дивним те, що під час зменшування федерального бюджету він просить подвоїти суму на підтримку мистецтв.. Але, на його думку, його змушує до цього потреба нового поштовху до вислову американської ідеї в мистецтві. Перед висланням свого звернення до Конґресу Президент конферував із своїм дорадником в справах мистецтва Ліонардом Ґарментом та з пані Ненсі Генкс, яка очолює „Артс Ендовмент". Містер Ґармент заявив пресі, що Президент плянує поліпшити все довкілля, серед якого живе американський нарід, і що пропозиція збільшити фонди на підтримку мистецтва — це частина цієї широкої програми Уряду.

ЗВІРСТВА В'ЄТКОНҐУ

Американська ліберальна преса й неприхильна Америці преса в різних країнах Европи та інших частин світу роздула, як велику „сенсацію", „масакру", що її буцім-то допустилась одна американська військова частина в опанованому В'єтконґом селі Сонґмі. Але та преса не прикладає ніякої уваги до звірств, що їх допускалися і допускаються в'єтнамські комуністи супроти своїх некомуністичних земляків. На світлині бачимо один такий образок. Жертви В'єтконґу мають здебільша пов'язані руки. У Пентаґоні є багато таких світлин, але вони широкому американському суспільству не відомі.

Здогадна масакра в Сонґмі — предметом дальшого обмірковування

Вашинґтон. — Справа здогадної масакри, що її мала допуститися 16 березня мин. р. одна американська чета під командуванням пор. Вілляма Келлі, в селі Сонґмі у Південному В'єтнамі, не сходить із сторінок американської і закордонної преси. В цій справі, крім тайного слідства, що його переводять військові чинники під кермою спеціяльно до цієї справи визначеного генерала Вілляма Пірса триденне переслухання свідків перевела Комісія для військових справ у Палаті репрезентантів під проводом її голови конґресмена Менделя Ріверса. Після переслухання пілота великого гелікоптера, який привіз був 16 берзня 1968 р. під село Сонґмі вояків, що ніби допустилися масакри, конґресмен Ріверс заявив, що той пілот, Ю. Томпсон, не міг подати ніяких фактичних даних, які довели б до висновку, що в тому дні дійсно переведено в Сонґмі масакру. Сам він ніякої масакри не бачив. У „НИ Таймсі" появилось інтерв'ю з командантом сотні, частиною якої була чета пор. Келлі, — сотником Ернстом Медіною. Він також не бачив ніякої масакри і рішуче заперечив, наче б видав був наказ стріляти до цивільних мешканців села. Проте він бачик коло 20 убитих цивільних осіб і не виключає, що могли трапитися неоправдані вбивства. Всі військовики й коментатори стверджують, що село Сонґмі було інфільтроване В'єтконґом і знаходилось під адміністрацією В'єтконґу.

ЧССР готова замиритися з Західньою Німеччиною

Прага. — Шеф чесько-словацької комуністичної партії Ґустав Гусак заявив в інтерв'ю на сторінках партійного „Руде Права", що Чехо-Словаччина заінтересована в добрих сусідських троговельних, культурних і технологічних взаєминах з Західньою Німеччиною. Він звернувся до Західньої Німеччини з формальним внесенням, щоб вона відкликала Мюнхенський пакт з 30 вересня 1938 року, за яким Франція й Британія насправді уповажнили були Німеччину Гітлера до поділу Чехо-Словаччини. Відкликання Мюнхенського пакту мало б велике політичне і моральне значення для Чехо-Словаччини, як формальна відмова від претенсій до т. званого Судетського краю, що його в 1938 році приєднала до себе Німеччина та яку Чехо-Словаччина відібрала після другої світової війни.

ЗАКЛИК: ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ!

Комісія Фонду Верховного Архиєпископа, створена як одна з комісій Метрополітального Комітету для привітання Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого в Ню Йорку в місяці липні 1968 р., яка, після зліквідування того ж Комітету, продовжує свою діяльність при Комітеті Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку, і яка до дня 30-го травня 1969 р. зібрала та вислала до диспозиції Верховного Архиєпископа 61,500.00 долярів, — одержавши з Риму інформації про дошкульну потребу нових фінансових засобів для реалізації великих задумів і плянів Первоієрарха Української Католицької Церкви, — вирішила відновити та пожвавити велику збіркову акцію.

Комісія Фонду Верховного Архиєпископа доложить всіх можливих зусиль та старань, щоб, при щедрій допомозі та знаній жертвенності людей доброї волі, ще до кінця цього 1969 року доповнити зібрану досі суму пожертв до 100,000.00 долярів і ці наскорі зібрані гроші ще як „різдвяний дар" негайно переслати Блаженнішому до Риму.

Подаючи до публічного відома відновлення збіркової акції на Фонд Верховного Архиєпископа, Комісія цього Фонду гаряче апелює до широкої української громади Метрополітального Ню Йорку та околиці виявити для тієї важливої справи належну їй вагу та зрозуміння і в гідний і найбільш реальний спосіб заманіфестувати свою відданість і вірність Голові Української Католицької Церкви і дати щире моральне та матеріяльне поперття для Його великих історичних задумів.

Учасники великих історичних святкувань з нагоди посвячення Храму св. Софії у Римі бачили на власні очі, скільки доброго та великого задумав виконати для нашої Церкви, нашої науки та нашої культури Верховний Архиєпископ і напевно зрозуміли, яких великих матеріяльних засобів потрібно для завершення цих плянів.

Всім нам відомо, що Українська Католицька Церква все ще стоїть в обличчі великих історичних рішень і що Верховний Архиєпископ, а з Ним майже всі українські католицькі Владики заявили свою волю і свою постанову старатися про помісність нашої Церкви і про її патріярхальний устрій.

Хочеться вірити, що велика українська громада, розуміючи особливу вагу та історичне значення часу, що його переживаємо, щедрою особистою пожертвою та блискучим успіхом цієї збірки на Фонд Верховного Архиєпископа виявить також свою волю і свою постанову і покаже і своїм і чужим, що вона вірно стоїть і буде вірно стояти за своїм Верховним Архипастирем та Його великими задумами і плянами.

Хоча до кінця року залишилося тільки недовгих три тижні, Комісія Фонду Верховного Архиєпископа сподівається, що українська громада з радістю та щирим ентузіязмом прийме цей заклик до збіркової акції і щедрими пожертвами допоможе зібрати заплянoвану суму, якої там у Римі так дуже, дуже потрібно. До щедрої жертвенности заохочуємо так тих, що вже передше жертвували, як і тих, які ще досі не мали нагоди скласти свою пожертву.

Чеки проситься виставляти на: Selfreliance (No. 4630) і висилати на адресу: Mr. Erast Kurowyckyj, 128 First Avenue, New York, N.Y. 10009 (тел.: 212 - GR 7 - 0344), або до Selfreliance, 98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003.

ЗА КОМІСІЮ ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА:

Д-р Богдан Олесницький
голова

Ераст Куровицький
скарбник

Кардинал де Фюрстенберґ відвідав Стемфордську Дієцезію

Стемфорд, Конн. — Кардинал Максиміліян де Фюрстенберґ, особистий висланник Папи Павла VI на святкування 10-річчя створення митрополії Української Католицької Церкви в ЗСА, відвідав в середу, 10-го грудня, Владику Йосифа Шмондюка в Стемфорді та познайомився із Стемфордською Дієцезією. Кардинал де Фюрстенберґ приїхав до Стемфорду в товаристві Митрополита Амврозія та свого секретаря і о. монс. Василя Лостина та в полудневих годинах увійшов до залі семінарії, в якій очікували його семінаристи і учні середньої школи. Владика Шмондюк представив кожного з професорів та питомців, до яких промовив Кардинал де Фюрстенберґ, заохочуючи їх до науки і опісля до праці у Христовому винограднику. Опісля Кардинал мав спільний обід із Владиками та священиками дієцезії, що його започаткував молитвою Митрополит Амврозій. Папського висланника Кардинала де Фюрстенберґа привітав Владика Шмонтюк, згадуючи тернистий шлях УКЦеркви та підкреслюючи, що ця Церква, крім своєї релігійної праці, тісно пов'язана з національно-громадським життям. Дораджував Кардиналові де Фюрстенберґові, щоби при відповідній нагоді відвідав нашу Україну та пізнав її з власного досвіду, як також пам'ятав про українців у Польщі і Чехо-Словаччині та в Росії. Кардинал де Фюрстенберґ у відповідь сказав, що приїхав як особистий висланник Папи Павла VI, щоб познайомитись з українською та іншими східніми Церквами в ЗСА і їхніми установами. Він знає про терпіння українського народу, знає, що Україна була поділена на різні займанщини, хоч тепер уже всі її землі разом. Він радіє розвитком та самовистачальністю УКЦеркви в ЗСА, але є ще багато українських поселень в інших країнах, які потребують допомоги. Подякувавши за гостину, Кардинал де Фюрстенберґ разом з Владикою Шмондюком виїхав на відвідини ОО. Францісканів українського обряду в Новім Ханаані, а ввечорі відвідав ОО Василіян у Гленкові.

Попереднього дня, у вівторок 9-го грудня, Кардинал де Фюрстенберґ був гостем Кардинала Кука в Ню Йорку та мав спільний обід з Владиками і священиками латинського і східнього обрядів. На запрошення Кардинала Кука, Митрополит Амврозій Сенишин перед обідом провів „Отче наш" в українській мові. Обід відбувся в готелі Рузвелта в Ню Йорку. Після обіду була коротка пресова конференція.

Пані Л. Селепина очолила Об'єднання Українських Православних Сестрицтв

Ірвінґтон. (мд.) — У неділю, 7 грудня, тут в церкві Св.Тройці відбулася присяга членів новообраної Головної Управи Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у ЗСА, яку очолила пані Леся Селепина.

Після Служби Божої о. протопресвітер Артемій Селепина, настоятель парафії, дав присягу членам Управи. Привітавши новий уряд, побажав успіхів і витривалости в праці, яку довірив їй 4-ий З'їзд Об'єднання Сестрицтв, що відбувся 15-го листопада 1969 р. в Бавнд Бруці. Як відомо, що православну церковну жіночу організацію заснувала й очолювала св. п. Людмила Івченко - Коваленко, відома письменниця, журналістка та визначна діячка на полі церковному і громадському. Після її смерти обов'язки голови Об'єднання виконувала добродійка Леся Селепина, яку на 4-ому З'їзді обрано на голову. Крім добр. Л. Селепини вибрано до Головної Управи, як заступниць голови пані: Віру Драч, Марію Клепачівську, добр. Олену Біляк і добр. Анну Пахолок; на секретарок: Лідію Макаренко й Анастасію Грибович; на скарбника — Марію Світ, на фінансового секретаря — Тетяну Дзівак, культурно - освітнього референта — Раїсу Зелінську, харитативного референта — Валентину Пахолюк, організаційного референта — Анґеліну Худу; вільні члени пані: Наталка Гаврилюк, Олеся Вонс і Ольга Павук. До Контрольної Комісії увійшли пані: Марія Попівна, Марія Поторока, Евдокія Зубенко, Феодосія Небожинська і Віра Бондаренко.

Парафіяльне Сестрицтво Св. Покрови в Ірвінґтоні приготовило перекуску і пані Людмила Нагнибіда, голова місцевого Сестрицтва, разом із панями — Галиною Галій і Олею Лінник частували своїх гостей. Цього ж дня члени Головної Управи Об'єднання мали своє перше засідання, на якому відбувся акт передачі каси новій скарбничці. Пані Галина Галій, бувша скарбничка, передала гроші й всі фінансові документи пані Марії Світ. Намітили плян праці Об'єднання на майбутнє та присвятили найбільш уваги справі закінчення видання Енциклопедії для молоді, яку започаткувала св. п. Людмила Івченко.

У Ню Йорку і в Йонкерсі відбудеться прем'єра кінофільму „Свята Софія"

Ню Йорк. — Цієї суботи, 13 грудня, у великій залі Українського Народного Дому на 2-й евню о 5-й г. вечора та потім о 7-й г. відбудеться прем'єра цікавого кольорового звукового фільму продукції п. Ярослава Кулинича під назвою „Свята Софія". Цей фільм був знятий під час історичної події у Римі — посвячення Святої Софії — Катедрального Собору Української Католицької Церкви Верховним Архиєпископом і Кардиналом Йосифом у супроводі всіх Владик УКЦеркви. Ярослав Кулинич зафільмував також тріюмфальну зустріч Папи Павла VI з тисячами українських вірних з нагоди внесення мощів св. Климентія до св. Софії, частину праці Синоду Українського Католицького Єпископату. великий український концерт у Ватикані, зустріч-бенкет, маси паломників та ін. Крім того, у фільмі показано відвідини військового цвинтаря, на якому спочивають і українські вояки. До „Святої Софії" включено рідкісні історичні кінокадри, зняті за життя Митрополита Андрея Шептицького. Дикторський текст до фільму „Свята Софія" написав Леонід Полтава, текст начитують диктори: Юрій Денисенко та Марта Галій; у фільмі відтворено декілька живих записів історичних промов у Римі. У вівторок 9-го грудня п. Я. Кулинич показував свою нову продукцію в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі. Крім показу в суботу в Ню Йорку, відбудеться перше висвітлення фільму „Свята Софія" і в неділю 14 грудня в Йонкерсі, о 5 та о 7 г. вечора, в залі при церкві св. Михаїла.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Податки і пенсії

Президент Ніксон загрозив на своїй пресовій конференції в минулий понеділок, що він не підпише закону про зміни зобов'язуючих податків і пенсій у тому вигляді, як його наприкінці минулого тижня схвалив Сенат. Це прикра вістка для малозаможних податковців і пенсіонерів, які з вдоволенням почули, що Сенат, м. і., підвищив суму, яку можна відтягати з щорічного прибуткового податку, підніс на 15% пенсії і встановив 100 дол., як мінімальну старечу пенсію.

Але справа в тому, що Сенат „перегнув габу" в своїх стараннях дати „різдвяний дарунок" громадянам. Мотивуючи своє становище, Президент заявив, що постанови Сенату підсилили б інфляцію, отже вплинули б на зріст, а не зменшення дорожнечі. Насправді, за обрахунком фахівців, зміни, схвалені Сенатом, підвищили б річні видатки держави на круглo 12 більйонів дол. — що зводить на нівець заходи Уряду проти інфляції. З другого боку — теперішні федеральні, стейтові й місцеві податки поглинають уже 35%—37% всенаціонального прибутку, і тому Президент заявився проти підвищування податків. Але він є також проти таких податкових редукцій, які перечать здоровій фінансовій політиці в часі інфляції і В'єтнамської війни, на яку все ще треба коло 24 більйонів річно.

Сенат допустився двох помилок: ґрунтовну реформу фіскальної системи відклав, а тепер спростив її до зменшення податків, не подбавши про зрівноваження втрачених сум ліквідацією тих можливостей, що їх використовують окремі багатії і багаті корпорації, щоб платити непропорційно мало або й нічого не платити. Другою помилкою було — сполучати в одному законопроєкті справу податків із справою суспільної опіки.

Загроза Президентового „вета" спонукає, мабуть, до деякої ревізії прийнятих Сенатом постанов. Її можна буде перевести при вирівнюванні різниць між постановами Палати Репрезентантів і Сенату. Треба сподіватися, що остаточний текст буде таким, що його Президент підпише, і що він візьме на увагу потреби бідних та мало заможних, покривджених податковою системою і практикою у порівнянні з багатими.

Куца конституція

Як і кожного року, на початку грудня в СССР відзначили „свято конституції". Не було в промовах на різних зборах, ані в передових статтях у газетах згадок про якісь пляновані зміни в сучасній конституції СССР. Якщо вірити совєтським джерелам, то на всьому світі „тільки совєтська конституція ґарантує найширші права трудящим масам країни". На доказ такого твердження преса наводила давно збиті фрази, як конституція СССР „забезпечила трудящим право на працю", „скасувала всі обмеження прав за ознакою расової чи національної приналежности, статі, релігійних переконань", „ґарантує всі права для молоді". Газети подавали, що у складі Верховного Совєту УССР на кілька сотень членів є аж 29 осіб віком нижче 29 років, і що „це в нас народились і набули нечуваного розмаху ударні комсомольські будови".

В СССР дійсно розв'язана проблема забезпечення працюючих місцем, де можна продати свій труд: це колгоспи. Але навіть на Третьому з'їзді колгоспників у Москві голова колгоспу В. Кавун з Вінничини сказав, що „підлітки хочуть бути всім, від космонавта до лікаря, але рідко називають професію хлібороба". У совєтських містах найбільшою погрозою керівника підданим робітникам чи службовцям є погроза відіслати на працю в колгосп!.. Панщизняного типу праця й життя в колгоспних селах стоять відразу ж на другому місці в СССР після в'язниць та кацетів. Та й робітники, заробляючи круглo 100 рублів на місяць, не знаходяться в набагато кращому положенні, коли пара черевиків коштує до 30 рублів, а сорочка — 20 рублів. Інтеліґенція має в СССР працю доти, доки виконує накази партії. Досить було літературознавцеві Іванові Дзюбі в Києві виступити проти русифікування українців, як на тому й закінчились усі його „конституційні" права — опинився без праці. Щождо забезпечення конституцією національних прав чи права людини вірити в Бога, то тисячі прикладів із щоденного життя заперечують конституційну писанину. Конституція СССР навіть у такій куцій формі — це тільки клапоть паперу.

В. Т.

УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНІ СВЯТА

Кожна нація має свої національні і державні свята, які відзначає з особливою урочистістю: тоді влаштовується святочні збори, академії, концерти, декорується державні й приватні будинки національними прапорами... В Америці такими святами є День Незалежности (4 липня), День Ветерана (11 листопада), День Полеглих (31 травня), День Вашинґтона та інші.

Подібні свята має чи не кожний державний нарід, маємо й ми, хоч не відзначаємо Дня Ветерана, який у нас мав би припадати на 21 листопада, тобто день св. Михаїла: у цей день 1920 року закінчився реґулярний бій українських збройних сил за державність, решта української армії була примушена перейти ріку Збруч до окупованої польськими військами Галичини.

Деякі народи, як от поляки, День Ветерана відзначають 25 серпня, коли перші частини польського леґіону перейшли австрійсько - російський державний кордон з кличем визволення польського народу з-під панування Росії. Для нас такою датою повинен бути день 27 вересня, коли після століть неволі перші збройні сили українського народу вирушили визволяти Східню Україну з-під російської займанщини.

Ветеранська дата 21 листопада для нас сумна — ми тоді програли, день 27 вересня — день нашого національного піднесення, нашого національного визволення — початку збройної боротьби за державність.

Але дату нашого соборного військового свята мали б встановити наші ветерани на чолі із найстаршою ветеранською організацією — Українських Січових Стрільців.

Хай буде вільно мені порушити в цій статті деякі пам'ятні дати, які, на мою думку, повинні бути не лише релігійними, а й загальнонаціональними святами всієї нашої нації, як День Державности й Соборности, День Героїв, День Моря чи 1 Листопада.

Дозволю собі піддати під обміркування ось які дати:

28 липня — день св. Володимира Великого, який перший побудував нам велику та сильну державу, який ввів урядово християнську віру і за якого наша Великодержава вступила в круг світових потуг.

Надзвичайно прикро вражає, коли цей день урочисто відзначають росіяни, вважаючи св. Володимира за „свого" князя. А ми — мовчимо, ніби все гаразд. Тож найвищий час, щоб ми відзначали день св. Володимира не лише по церквах, як релігійне свято, а й як наше всенаціональне — державне, свято, як святкуємо день 22 січня чи день Великого Тараса, бо історія Княжої Руси наша, не російська, і наш обов'язок цю нашу світлу історичну минувшину боронити проти ворожих зазіхань.

Не забуваймо, що день св. Стефана, першого будівничого сильної угорської держави, який подібно, як св. Володимир, впровадив християнську віру в свою державу, урочисто святкують угорці. Подібне свято св. Ніни — велике свято у грузинів, як св.св. Кирила й Методія у болгар, македонців та чехів.

Уважаємо, що добре було б встановити як всенаціональне свято день св. Андрія, патрона нашого народу, як відзначають свого патрона Патрикія ірляндці, св. Казимира — литовці, св. Сави — серби, а св. Івана — естонці. В ці дні влаштовують вони всенародні фестивалі з концертами, хорами, народними танками, походами.

Ми, одна із найбагатших культурним доробком нація Европи, — не маємо Свята Української Культури, як всенаціонального та релігійного. Уважаю, що за почином наших найвищих церковних інстанцій та наших наукових установ УВАН і НТШ ми повинні, як культурна та християнська нація, це свято впровадити.

Широко відзначаючи всі згадані вище свята, ми матимемо щороку нагоду пригадувати величні дні нашої старовини усьому нашому народові, а особливо молоді, яка так мало знає свою історію. А ми маємо що пригадати і можемо гордитися своєю тисячолітньою культурою так само, як італійці гордяться своєю староримською культурою, греки — гелленською, а скандинавські нації — культурою вікінґів та варягів.

Якщо хочемо, щоб наша молодь на еміґрації не денаціоналізувалася, мусимо вкласти в її серця найбільший наш національний скарб — знання української культури від княжих часів.

Самими прапорами, самими патріотичними фразами, вишивками й танками наше молоде покоління при українстві не вдержимо. Мусимо дати їй те, що вічне, незмінне, фундаментальне.

СТУДЕНТСЬКИЙ ЖУРНАЛ „ЗОЗУЛЬКА" РОЗШУКУЄ ПІСЛЯПЛАТНИКІВ

Оттава. — Редакційна Колеґія студентського журналу „Зозулька", який викликав зацікавлення серед молоді й старших читачів та навіть полеміку в пресі, звернулася в найновішому числі з листопада 1969 р. з закликом, щоб „наші дорогі „післяплатники" за 1969 р. вирівняли на днях свої передплати за цей рік". Редакція обіцяє за те видати спеціяльне число журналу на Різдвяні свята. Майже всі матеріяли в „Зозульці" друкуються українською мовою, в журналі в цікавій формі порушуються як проблеми з життя українського студентства та молоді, так і проблеми організованого життя української спільноти у вільному світі. Передплата на рік коштує два доляри, але студенти запевняють, що вони радо приймуть дещо й на пресовий фонд:

ZOZULKA MAGAZINE
P. O. Box 4246,Station „E",
Ottawa 1. Ontario, Canada.

Зірка Галів

НАРКОТИКИ — ПРОБЛЕМА НИНІШНЬОГО ДНЯ

На запрошення Управи 83-го Відділу СУА 11 листопада ц. р. прибули на ширші сходини Відділу п. Ігор Раковський і д-р Клементій Рогозинський з доповідями на тему „Наркотики — проблема сьогоднішнього дня".

Пан І. Раковський, що 12 років працює в Департаменті скарбу і має не абиякий досвід у викриванні злочинців, які перевозять наркотики до ЗСА з інших країн, уважає за свій обовязок поінформувати українців про велику небезпеку, яка чигає на нашу молодь від уживання цього „зілля". Ню Йорк, — сказав він, — найбільший центр торгівлі наркотиками, але й по інших містах, навіть у найкращих дільницях є професійні „пушерс" — продавці наркотиків. Навіть коли добрі знайомі запрошують вашу дитину на якесь „парті", ви не можете бути певні, що вона там не зустріне „пушера". „Пушером" може бути добре знайомий вам хлопець, який дав себе зловити якомусь іншому „пушерові", і тепер, щоб заробити на свою власну дозу наркотика, без якої вже не може жити, намовляє інших вступити на небезпечний шлях.

На думку п. І. Раковського, немає дитини, яка б не дала себе переконати професійному продавцеві наркотиків. За останніх три роки було 11 випадків смерти українських дітей внаслідок надуживання цими препаратами. Талановиті і інтелектуально розвинені діти скорше можуть попасти під намову „пушера", як ті, що захоплюються спортом. Їх манить інший світ, де незнане, про яке говорять їхні товариші, що вже уживають наркотики — опіюм, кокаїну, героїну, маріхуану чи ЛСД. Є діти, які починають уживати наркотики задля „кікс", щоб заімпонувати іншим. Після якогось часу уживання маріхуани вони переходять на гашіш, що є сконцентрованою маріхуаною, а як організм і до того призвичаїться — до героїни, кокаїни чи опіюму.

Вже від 8-10 років життя діти можуть робити перші кроки в світі наркотиків. Починається це від вдихування клею, який уживається для зліплювання моделів авт, літаків тощо. Хлопці витискають клей у паперову торбу і, вдихуючи його запах, сповнюються приємним почуттям.

Пізнати дитину, яка заживає наркотики, можна з наглих вибухів сміху або отупіння. Після довшого уживання дитина стає апатичною, втрачає охоту до науки, відокремлюється від товариства або пристає лише з такими самими, як вона сама. Вона поступово затрачує відчуття часу і віддалі, а в музиці — ритму. Така дитина має хворобливий вигляд, червоні з поширеними зіницями очі, через що іноді примушена носити чорні окуляри. Молодь, яка уживає героїну, часто носить убрання з довгими рукавами, щоб закрити на шкірі сліди від уколень голкою. В кімнаті, де курять маріхуану, відчувається специфічний солодкавий запах спаленого волосся, нігтів і парафіни.

Пан І. Раковський продемонстрував присутнім різного роду наркотики, приладдя для їх уживання та автентичні знімки підшивок і плащів із сховками для наркотиків, хрест, виповнений всередині гашішем, імпортовані з Ливану, Туреччини і Ізраїлю консерви і забавки з захованою в них кокаїною. Після того він роздав інформаційні брошурки і радив присутнім у поборюванні наркоманії співпрацювати з іншими батьками.

У другій частині сходин д-р К. Рогозинський подав пояснення наркотиків з медичного боку, зазначивши, що деякі інформації оминe через те, що в „Свободі" появилась недавно серія статтей на цю тему д-ра Михайла Данилюка.

Д-р К. Рогозинський насвітлив походження наркотиків і деяких зловживаних ліків. Найбільш популярний наркотик — опіюм, є виваром звичайного маку, маріхуана — коноплі, а ЛСД — субстанція житньої матки. Внаслідок особливостей клімату на Україні і в ЗСА ці рослини заслабі, щоб з них можна було виробляти наркотики. Екстракти з наркотиків, як морфіна і демарол, уживаються в медицині для гамування болів, складники ЛСД — для тамування крови.

Людина прагне пережити щось нове, щось відкрити. Вона хоче бути самопевною, самозадоволеною і почувати, що щось здобула. Коли нормально не може цього осягнути, вона може вдатися до наркотиків під намовою „пушера", який запевняє, що під їх впливом опиниться на „сьомому небі". За короткий час людина, яка почала вживати наркотики, змушена для осягнення того самого ефекту заживати щораз більші дози. Не маючи можливости платити по 50, а іноді й по 100 долярів денно, вона пускається в злочинний світ, опиняється в тюрмі, стає кримінальником.

Наркотики дуже шкодять здоров'ю, порушуючи циркуляцію крови, затримуючи відходи, спричиняючи надмірне потіння, дрожі і корчі шлунка. Від брудної голки, яку кілька осіб уживають для інъєкцій наркотика, можна набратися гепатитису, жовтяниці і інших недуг. Трапляється, що „пушери" продають замість чистої героїни змішаний з героїною порошок „енджекс".

Під впливом наркотиків людина уявляє собі, що вона прозора, що може літати, і, якщо нема кому її стримати, може попасти під авто або викинутися з вікна. Уживання наркотиків відбивається на потомстві і спричиняє завчасну смерть наркомана. Статистика показує, що пересічний наркоман живе на 5-10 років менше. Вдихування клею ушкоджує клітини легень і спричиняє астматичні атаки, хронічний брон- кіт і опухи на слизовій оболоні дихальних шляхів.

Так-звані амфітаміни, що їх приписують лікарі для зменшення апетиту, шофери беруть в далеку дорогу, щоб не заснути при керівниці, а студенти заживають для стимуляції. Деякі особи так до амфітамінів звикають, що не можуть без них нічого робити. Ці пігулки — на чорному ринку їх називають „пеп піле" — викликають сильне нервове напруження, і людина, яка їх заживає, по якомусь часі втрачає сон і примушена заживати насонні пігулки „бербітуюрейнтс", а після них заспокоюючі ліки групи „тренквілейзерс".

Після доповідей була жвава дискусія. Обидва доповідачі висловились оптимістично щодо проблеми наркотиків. Пан І. Раковський уважає, що розв'язати її можна, цілком припинивши доставу наркотиків із-за кордону. Д-р Рогозинський на питання, чи він уважає метадон ефективним засобом для відучення організму від героїни, висловився позитивно.

Леся Храплива

ЧИ ВІН ЩЕ СВЯТИЙ?

Багато шуму й обурення викликали недавно чутки про „усунення" в Католицькій Церкві деяких святих. Посипалися гарячі записки, коментарі, спростування — а у висліді це не таке, мабуть, грізне, як звучить воно у схвильованих поголосках. Одначе живість реакції вірних заставляє розглянути питання: чим були ці святі такі дорогі пересічному мирянинові? Бо поміж святих, що їх мали б „усувати", попався й святий Миколай Чудотворець, що його празник будемо незабаром святкувати. Хто він такий для нас — і чому без нього наше релігійне життя втратило б щось дуже змістовне?

Здається, на це питання зумів би відповісти без надуми кожен, а що молодший, то краще. Поминаючи матеріяльну і солодку користь із дарунків, цей Угодник Божий для дитини — перший провісник морального ладу в світі. Поки дитина ще навчиться розуміти, що за нечемність „Бозя гнівається", вона вже давно сприйняла куди простіший факт, що чемні діти дістануть дарунки, а нечемні — різку. Мамин арґумент: „Ой, скажемо ми це святому Миколаєві!.." — завжди один із найуспішніших.

І святий Чудотворець — це теж перший наглядний доказ злуки видимого з невидимим, перший знак, що поза зовнішнім, очевидним світом у житті людини є ще щось куди більше. Зоряна, сніжна ніч, сповита у шум янгольських крил, пронизнута дзвенінням невидимих дзвіночків — це початок казки в уяві дитини. Це початок поезії — на все життя, аж до старости.

Тому всі так люблять святого Чудотворця і тому справді важко було б нам зректися його.

Але, властне кажучи, хто ж вимагає цього від нас? Адже в нашій силі і в нашій спроможності плекати його культ і продовжувати на землі його діло — нашими ж руками.

Святкування його празника — це щось більше, як систематичне обдаровування дітей, внуків, небожів, дітей наших добрих приятелів, зокрема тих, що вчинили нам якусь прислугу — і ось щаслива нагода віддячитися... Хоч все це і добре і до речі, але є ще кращі способи вчинити щось ще більш подібне до дій Святого. Бо є українські діти, які не мають ні багатих батьків, ні багатих родичів, ні когось, кому батьки могли б прислужитися.

В розмовах у нас ми часто почуваємо, що наших убогих дітей - залишенців, хоч давніше було чимало, сьогодні вже певно нема... Це „певно" задовольняє велику частину нашого громадянства, та, на щастя, не всіх. Бо ось недавно читали ми заклик Української Медично - Харитативної Служби в Німеччині, в якому згадується рікрічні обдаровування дітей з нагоди свят святого Миколая та Різдва. Завдяки помочі Української Жіночої Допомогової Організації в ЗСА, що проводить щорічну передсвяточну акцію „Діти — дітям", УМХС має змогу влаштовувати імпрези з обдаровуванням дітей. Зі звіту виходить, що обдарованих дітей у самій Німеччині біля двох тисяч, а можна б обдарувати і більше, якби більші фонди... І це в самій Німеччині, а є й інші країни, де є наші діти.

Діти є, і потрібна їм допомога. Не зайвим буде, отже, для них це чудо Чудотворця, здійснене нашим даром. Пані з Української Жіночої Допомогової Організації, подзвонюючи скарбонками під час збірок під церквами, запевняють ще раз і ще раз, як точно перевіряють вони, чи правильна кожна адреса та чи справжні там запотребування на допомогу.

Ми вже звикли до цього і не змогли б без цього обійтися — що культ Святого Добродія просвітлює хмарні дні пізньої осени і понурого початку зими. Це правда, що без тієї небесної доброти ми почувалися б дуже самітні в цей час. Галасливий, яркий Санта Клос не втішить цієї нашої туги.

А властне наша пожертва на збірку „Діти — дітям" допоможе святому Миколаєві, такому реальному й щедрому, як був у часи нашого дитинства, ходити від хати до хати і розділювати всім, що потребують, допомогу й благодать — просто з неба...

„ІНФОРМАТОР" КОМІТЕТУ РАДІО „СВОБОДА" ПЕРЕХОДИТЬ НА МІСЯЧНИК

Ню Йорк. — Циклостильне видання Комітету Радіо „Свободи" під наг. „Інформатор", що дотепер виходило двічі на місяць, з початком 1970 р. буде виходити лише раз на місяць, чи, як сказано в „Інформаторі" ч. 22 з листопада 1969 р., не менше 10 чисел на рік. У запитнику в тому ж числі поставлено питання, чи одержувачі видання готові платити за нього два доляри річно. „Інформатор" з життя в Українській РСР, за радянською пресою" містить майже без коментарів передруки з різних совєтських видань, з великим запізненням, бо виходить лише двічі на місяць. На останній сторінці в кожному випуску видавець — Спеціяльний Відділ Коміт. Радіо „Свобода", додає скрипт однієї з програм, що їх передає українською мовою радіовисильня „Свобода" в Україну. У тих скриптах відсутня українська літера „ґ", відсутнє природнє пом'якшення „л", як у слові „лямпа", помітне наслідування зросійщуваного українського правопису, яким змушена користуватись підсовєтська преса.

Антін Рудницький

ЧУДО З ОПЕРОЮ

(З НАГОДИ ЗАКІНЧЕННЯ ВИСТАВ ОПЕРИ „АННА ЯРОСЛАВНА")

(1)

Вистава моєї опери „Анна Ярославна" (до лібретта Леоніда Полтави), прем'єра якої відбулася в Ню Йорку 24 травня ц. р. в Карнеґі Гол, наступного дня повторена у Філядельфії (Тавн Гол), а від кінця жовтня до кінця листопада, у Детройті (Форд Авдіторіюм), Торонті (Мессі Гол), Монтреалі (Пляс де Артс), Клівленді (Парма Гай Скул), врешті, останній раз, у суботу 29-го листопада в Чикаґо (Штайнмете Гай Скул) ці вистави належать вже до історії. Не тільки тому, що вони вже в минулому, але передусім тому, що їх значення, важливість і роля в розвитку культури українського населення у вільному світі взагалі, а в Америці й Канаді зокрема, без сумніву — історичні. Історичне явище, як першої опери українського сучасного композитора, виставленої поза межами України „по-оперовому", як першої української опери, яку на протязі короткого часу виставлено в семи містах у вщерть набитих залях, як першого сучасного українського музично-театрального твору, виконання якого слухало коло п'ятнадцяти тисяч осіб.

Від поїздки Українського Національного Хору під керівництвом Олександра Кошиця в першій половині 19-20-их років, а опісля від часів концертів Марії Сокіл наприкінці 1930-их років і майже в тому самому часі концертів Михайла Голинського, не було такого зацікавлення серед нашого громадянства та таких переповнених українською публікою заль, як з нагоди вистав опери „Анна Ярославна" (про дуже успішні концерти Капелі Бандуристів тут не згадую тому, що їх характер дещо інший від імпрез згаданих вище).

До успіху „Анни Ярославни" причинилась низка обставин і випадків, які-всі можна справді вважати чудом. У декількох дописах до газет з приводу вистав „Анни Ярославни, їх автори вважали своєрідним чудом, що автор опери зумів її створити у „невідрадних еміґрантських обставинах". Автор опери — і цих рядків — з такою думкою не погоджується і створення своєї опери „Анна Ярославна" ніяким чудом не вважає: композитор ,як і кожна творча індивідуальність, уміє й може творити в будь-яких обставинах і будь-де, отже навіть і на безлюдному острові.

Створити оперу для композитора, який знає, як її писати, чи бодай вірить у те, що знає, і дає доказ цього, написавши оперу — те саме, що писати будь-який інший музичний твір більших розмірів. Очевидно, творення опери, довгого твору великого маштабу, потребує довшого часу,але сам творчий процес нічим не різниться від творення, наприклад, симфонії. Тому автор опери „Анна Ярославна" не приписує собі ніякої особливої заслуги, що створив свою оперу тут, в Америці, але вважає її постання цілком природним явищем у ділянці й розвитку власної своєї творчої праці і своєї діяльности професіонального композитора.

Зате чудом можна вважати факт, що власне тоді, коли опера була готова і мала зачати період перманентного відпочинку на поличках шафи — як це, від тридцяти років є долею моєї першої опери „Довбуш" — власне тоді надійшов час приготовань до 75-річного ювілею найстаршої й найбільшої української організації на цьому континенті, Українського Народного Союзу, і що в зв'язку з цим Ювілеєм Головний Уряд цієї установи рішив порозумітися з автором опери „Анна Ярославна" про можливість її вистави.

Чудом можна вважати факт, що від хвилини, коли почалися переговори між Українським Народним Союзом, ведені головним предсідником п. Йосипом Лисогором та гол. редактором „Свободи", п. Антоном Драганом, з одної сторони, і композитором опери з другої, відтоді аж до закінчення усіх вистав опери наприкінці листопада ц. р., між обома сторонами не було менших непорозумінь чи неув'язок. Передавши від самого початку в руки автора опери всю мистецько-музичну і майже всю адміністраційно-бізнесову сторінку усіх вистав, Український Народний Союз вив'язався з усіх своїх зобов'язань якнайточніше та якнайкраще. Сподіваюся, що те саме відноситься і до другої сторони, до мене.

Вважаю це чудом тому, що добре відомо, що при нагоді організації всяких наших імпрез, вистав, концертів, академій, так часто виникають усякі непорозуміння, невдоволення, „кваси". А тут ішлося про імпрезу, яка не мала прецеденсу ані величиною її задуму й організації, ані висотою її фінансового бюджету, який, взявши під увагу вистави опери в усіх містах разом, осягнув суму кількох десятків тисяч долярів.

Як у випадку прем'єрових вистав „Анни Ярославни" у Ню Йорку і Філядельфії, так і в усіх її виставах в інших містах, зорганізованих місцевими представниками Українського Народного Союзу, усе йшло „як по маслу". Чи це не чудо?! Скрізь згадані організатори вив'язувалися якнайкраще з затягнених обов'язків, як фінансових, так і технічно-адміністраційних, як винайм заль і оркестр, підготова всього потрібного для сцени, запевнення нічлігів для поверх п'ятдесяти учасників опери, приготування їди для цілого ансамблю негайно після опери і організація продажу квитків. (Наскільки успішним був цей останній свідчили переповнені залі!)

Тому на цьому місці хочу висловити сердечну подяку представникам Укр. Народного Союзу в тих містах, в яких вони так знаменито зорганізували вистави моєї опери „Анна Ярославна" — отже, по черзі вистав: пп. Іванові Ващукові, Ярославові Базюкові, Володимирові Гірнякові, Володимирові Діdикові та Василеві Папіжеві у Дітройті; панам Богданові Зоричеві в Торонті, Дмитрові й Тарасові та пані Геновефі Жеребняк у Клівленді, пп. Степанові Куропасеві, Олені і Миколі Олекам у Чикаґо — а також усім тим, які в таких чи інших справах, зв'язаних з виставами опери „Анна Ярославна", вели зі мною переписку й телефонічні розмови та були дуже діяльними в уможливленні вистав, як п. Олександер Пашковський у Торонті, д-р Зенон Голубець, п. Орищкевич, п. Зиновій Квит у Клівленді, п. Володимир Чижик у Чикаґо.

(Далі буде)

СОЮЗОВЦІ! ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ ПРИНЕСЛА ДОСІ 4.574 ЧЛЕНІВ. ЩЕ ТІЛЬКИ 426 ЧЛЕНІВ БРАКУЄ ДО ПОВНИХ 5,000. ПРИСВЯТІТЬ УВЕСЬ СВІЙ ЧАС ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ ЦЬОГО ЧИСЛА, ЩОБ З ПОВНИМ УСПІХОМ ЗАКІНЧИТИ ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙ БАТЬКА СОЮЗУ!

Фільм „Сучасна Україна" в Рочестері

Київ, Одеса, Львів — Дніпро, Карпати, міста, села — Україна — творили цікавий та інформативний фільм Г. Е. Сайджа, „Сучасна Україна", що його Рочестерський відділ СУСТА спровадив до Істрідж Гай Скул.

Після опублікування вістки про нашу імпрезу не менше чим 400 осіб, багато чужинців, прибули на висвітлення.

Пан Сейдж, якого жінка є українського походження — після багатьох літ старання одержав дозвіл фотографувати міста України протягом трьох місяців. Для молоді як і для чужинців, цей фільм ілюстрував теперішнє життя в Батьківщині, котрої ми ніколи не бачили або лише слабо пам'ятаємо. Для наших батьків — це давало нагоду згадати минулі літа — чи то Інститут Політехніки у Львові, види широкого Дніпра чи звук трембіт у зелених Карпатах.

Після багатьох запитів, чи фільм знов буде висвітлюваний, наш голова Володимир Вірло та Славко Петрик, скарбник, піддали пляни висвітлити цей фільм на весні.

Часть доходів ми вирішили вислати для наших інвалідів, котрі боролися за той край, котрий ми бачимо тільки на екрані.

Будучі пляни громади в Рочестері: коляда, виставка українського мистецтва в рочестерських університетах та забава для молоді.

Юрій Ігор Павлічко

Доповідь про посвячення собору св. Софії в Римі

Заходом Українсько-Американської Допомогової Організації — 6-ий Відділ ім. Ольги Кобилянської в Асторії, 30 листопада 1969 р. в Домівці СУМА п-ні Ольга Соневицька доповідала та висвітлювала кольорові прозірки з посвячення Собору св. Софії в Римі, що відбулося 27 - 28 вересня 1969 р. Доповідь відкрила голова Відділу п-ні Стефа Наум представленням та привітанням прелегентки, яка згодом в теплих словах переповіла її паломництво разом з мужем проф. д-р Михайлом Соневицьким та сином. Бували вони в Греції, Царгороді, де відвідали оригінальну Софію з 537 р. та в Римі. Царгородська Софія в 1935 р. була перемінена турками на музей, в ній реставровано фрески й туристи її відвідують. Була вона і в Київській Софії в 1940-их роках, коли ще там був антирелігійний музей. Любувалася вона тою византійською архитектурою й порівнювала її до Софії Римської, яка є копією Софії Київської. До Риму приїхала вона скорше як всі прочани й мала змогу все оглянути й познимати. Римська Софія є чудовою, на горбку, серед дерев і цвітів із золотими банями, що виблискують на тлі синього погідного неба. Укр. Кат. Університет і Бібліотека теж гарні в окремому будинку недалеко від Собору, є там ще семінарія й школа з о. Сепеляком, як ректором. В тій школі є багато української дітвори з різних земель Европи, лемків, з Бачки й інших сторін. Харчі там сестри дають добрі, однак з одягом є трудніше. Тому вона збирала кілька долярів й висилала їм на одяг. Вона допомагала в реєстрації прочан на прохання Блаженнішого Кардинала Кир Йосифа Сліпого. Перші приїхали прочани з Югославії з їх Епископом Букатком та 10 священиками, потім слідували й інші, так що всі наші Єрархи з Кардиналом Сліпим доконали посвячення Собору св. Софії в Римі, а в неділю Святіший Отець Папа Павло VI прибув до Собору й передав мощі Св. Климентія за що Кардинал Сліпий йому подякував. Відбувся величавий концерт й бенкет, про що писала наша преса. Найбільше врадувала прочан вістка, що відбудеться Собор наших Єпископів, люди раділи, обіймалися й вигукували, що врешті будемо мати свого патріярха. Теж тоді засновано Товариство українських священиків ім. митрополита А. Шептицького з о. Любомиром Гузарем на чолі. Леся Храплива написала вірш, який прелегентка прочитала, та висвітлила ряд прозірок. Голова Стефа Наум подякувала їй й учасникам та попросила всіх на чайок.

Слід зазначити що перша така доповідь відбулася в Ню Йорку 9. XI. ц. р. й є запроєктований дальший цикль тих доповідей.

О. С-н

З МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ В НЮ ЙОРКУ

НОВА ВИСТАВКА ОМУА

Ню Йорк. — Цьогорічна, 16-та з черги виставка Об'єднання мистців українців Америки, буде відкрита в неділю 16 грудня ц. р. о год. 1 впол. в ґалерії ЛМКлюбу в Ню Йорку при 149 — 2 Еве. і триватиме до 28-го грудня. Вона охоплюватиме 66 образів і 4 скульптури 29-ох мистців. Світлини з 4-ох образів з тієї виставки й одної скульптури подано в „Свободі" з минулої суботи: О. Грищенка „Краєвид Меей, Альпи", — Л. Кузьми „Синя гора", Б. Василишина „Повінь", Д. Шолдри „Провесна" всі олії,та В. Сімянцева „Молитва" (скульптура). Між вичисленими тоді мистцями помилково подано ім'я Максима (а не Миколи) Німця.

СВІТОВА МАНДРІВКА НА ПРОЗІРКАХ

Ню Йорк. — У суботу 6 грудня в залі Літературно-Мистецького Клюбу, в присутності 70 осіб, кінопродуцент Ярослав Кулинич висвітлив прозірки чи „слайди", які зняв під час недавньої мандрівки з американською кіноекспедицією. Висвітлюючи прозірки, він давав пояснення та коортко розповідав про особливості життя людей у різних країнах: у Півн. Африці, Нігерії, Кенії, Індії, Пакістані, Японії, Індонезії та ін. Присутні ставили багато запитань. Вечір відкрив голова ЛМК д-р Б. Ржепецький, закінчив подякою мистцеві та гостям його заступник, актор С. Крижанівський.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що дня 10-го грудня 1969 р. по важкій недузі упокоїлася в Бозі на 74-му році життя
НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п. АННА МИРОНЮК

членка 204-го Відділу УНС в Ню Йорку.

ПАНАХИДИ в ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ, 11 і 12-го грудня 1969 р. о год. 7:30 веч. в пох. заведені Петра Яреми в Ню Йорку

ПОХОРОН в СУБОТУ, 13-го грудня 1969 р., о год. 9:30 з української православної катедри св. Володимира, 160 Захід 82-га вулиця на цвинтар Mt. Olivet в Maspeth, N.Y.

В глибокому смутку:
Доньки: МАРІЯ з чоловіком ГРИЦЕМ ПЕРШИН
КАТЕРИНА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ ГОРЧАК
ЮСТИНА
Син — МИКОЛА з дружиною МІЛІ
4 ВНУКІВ
3 ПРАВНУКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУМА та українським громадянством,
що у вівторок 9-го грудня 1969 р. відійшла у вічність

бл. п. СТЕФАНІЯ МОРОЗ

довголітня учителька і директор школи в селі Вербів, бережанського повіту,
невтомна виховниця Юнацтва СУМА,
почесний член Відділу ОЖ ОЧСУ та Осередку СУМА в Бофало,
почесний член Спілки Української Молоді Америки.

•

Високоповажаному мужеві Андрієві і всій Родині Покійної вислови щирого співчуття складає —

УПРАВА ОСЕРЕДКУ СУМА
ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ в БОФАЛО

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 9-го грудня 1969 р. на 75-му році життя відійшла у Вічність
НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, СТРИЯНКА І БРАТОВА

сл. п. СТЕФАНІЯ з ПЕТРИЦЬКИХ МОРОЗ

довголітня учителька, директорка школи і невтомна громадська діячка Бережанщини та учителька-виховниця СУМА в Бофало.

ПАНАХИДИ в СЕРЕДУ, ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ 10, 11 і 12-го грудня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні О. Слотюк.

ПОХОРОН в СУБОТУ, 13-го грудня 1969 р. з того ж пох. заведення о год. 8:45 ранку до церкви св. Миколая, а опісля на цвинтар Кальварія.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:
АНДРІЙ — чоловік
БОГДАН — братанок з дружиною КАТРУСЕЮ і сином ІГОРЕМ
МИХАЙЛО — шваґер з дружиною ІРИНОЮ і сином ІГОРЕМ
Ближча і дальша Рідня в Україні і на еміграції

Ділимося сумною вісткою зРіднею, Приятелями і Знайомими,
що 9-го грудня 1969 р., після наглої недуги упокоїлася в Бозі
НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, МАТІР і БАБЦЯ

бл. п. ОЛЬГА БІЛОҐАН

б. членка УНСоюзу через 46 літ, ур. 1905 р. в Перт Амбою, Н.Дж.

ПАНАХИДА в П'ЯТНИЦЮ, 12-го грудня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Megro Memorial Home, 341 Roseville Avenue, Newark, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ 13-го грудня з пох. заведення до церкви св. Івана Хрестителя, 719 Sanford Avenue в Нюарку, відтак на цвинтар св. Ґертруди в Колонія, Вудбридж Тавншип.

В глибокому смутку:
ОСИП — муж
НАТАЛЯ і РУЗЯ — дочки
РИЧАРД і ВІЛІЯМ — зяті
НАДЯ, РИЧАРД, МАРК і КАТЯ — внуки
ДАНИЛО — 96-літній батько в Краю

ПОМЕР Д-Р ЄВГЕН ЩУРОВСЬКИЙ

В Дрездені, Східня Німеччина, 22 листопада, 1969 р. зійшов з цього світу на 86 р. життя д-р Є. Щуровський, кол. сотник УСС, а після Визвольної Війни адвокат у Винниках б. Львова. Півроку тому поховав брата Володимира, лікаря, про смерть якого був посмертний спомин у „Свободі", тепер обидва брати лежать поруч на дрезденському кладовищі, далеко від рідні і знайомих. Св. п. д-р Євген залишив дружину Євгенію, з дому Небиловець. В. И. П.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що дня 9-го грудня 1969 р.
по короткій і важкій недузі упокоїлася в Бозі
НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, ТЕТА І СЕСТРА

бл. п. ОЛЕНА СТЕЦЕВ

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ, 13-го грудня 1969 р. в Чикаґо, з похоронного заведення при 2151 W. Chicago Avenue.

В глибокому смутку:
Муж — МИРОН
Шваґер — о. ПЕТРО ПОДОЛЯК
СЕСТРИ І БРАТ в Краю
Сестрінки — РОМА, ЮРКО і ЛЕВКО ПОДОЛЯКИ

Перший список датків
ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
визначної пластової провідниці, педагога та невтомної виховниці української молоді, засновниці і меценатки Патронату НТШ-Сарсель
славної пам'яті

КЕКИЛІЇ (Цьопи) ПАЛІЇВ

склали датки на фонд Енциклопедії Українознавства, яку видає Осередок НТШ-Сарсель:

1. Товариші праці та службовики фірми Демпстер'с Бред Лтд.:

1. Борис Евген	$100.00
2. Борис Володимир	33.00
3. Ґела Степан	25.00
4. Козак Андрій	25.00
5. Бобовнцк Зенон	15.00
6. Н.Н.	15.00
7. Афанасієв Євген	10.00
8. Коченаш Стефан	10.00
9. Максим Михайло	10.00
10. Вегике Горст	5.00
11. Бледа М.	5.00
12. Гуцайлюк Александер	5.00
13. Демків Роман	5.00
14. Дицьо В.	5.00
15. Драбик М.	5.00
16. Дусанівський В.	5.00
17. Зазуля М.	5.00
18. Клим М.	5.00
19. Сенів Іван	5.00
20. Теленко В.	5.00
21. Теслевич М.	5.00
22. П'ять датків по $3.00	15.00
23. Сорок датків по $2.00	80.00
24. Сімдесят шість датків по $1.00	76.00
25. Сім датків	3.25
Разом 149 датків	$477.25

2. Наспіли з ЗСА:

26. Гладкий Ярослав, Ґаррісбурґ	$200.00
27. д-р Бурачинський Ераст і Зірка, Вродвю, Ілл.	25.00
28. д-р Паньківський Кость і Марія, Елмгирст	25.00
29. д-р Ценко Микола і Володимира, Філядельфія	25.00
30. Горбачевські Дора і Тарас, Лянсінґ	20.00
31. Струтинська Марта, Філядельфія	10.00
32. Бурачинська Лідія, Філядельфія	10.00
Разом 7 датків на суму	$315.00

3. Наспіли з Канади:

33. Світличка при Пластовій Станиці в Торонті — „Своїй Засновниці"	$100.00
34. Навроцький Дарія і Осип, Вінніпеґ	50.00
35. д-р Турко Роман і Ярослава, Сейнт Джон, Н.Б.	50.00
36. Зелений Зенон і Марія, Торонто	25.00
37. Кушмелин Ірина і Василь, Торонто	25.00
38. Зелений Ростислав, Віндсор	10.00
39. Когуська Наталія, Вінніпеґ	10.00
40. Ситуха М., Оттава	10.00
Разом 7 датків	$280.00

4. Склали в кооперативі „Плай" в Торонті:

41. Закидальська Наталія	$ 20.00
42. Пластова Станиця в Дітройті	20.00
43. Бритідер Іванна	10.00
44. Гарух Богдан і Слава	10.00
45. Горохович Тоня	10.00
46. Держко Іван з родиною	10.00
47. Л.У.К.Ж. Відд. церкви св. Миколая	10.00
48. Комісар Володимир і Марія	1000
49. Пендзей Богдан і Люба	10.00
50. Ребрик Михайло і Ярослава	10.00
51. Тарнавський Омелян і Олександра	10.00
52. Терлецький Юрій	10.00
53. Турула Галина, Чикаґо	10.00
54. Вахняних Лідія	5.00
55. Держко Олександер і Галина	5.00
56. Климишин Олена	5.00
57. Кучер Іванна	5.00
58. Максимів О. О.	5.00
59. Мудрик Марія	5.00
Разом 19 датків	$180.00

Зіставлення:

1. 149 датків	$477.25
2. 7 датків	315.00
3. 7 датків	280.00
4. 19 датків	180.00
182 датків разом на суму	$1,252.25

Дальші датки просимо слати на адресу:
Patronat NTSH, c/o E. Borys
16 Bracondale Hill Rd., Toronto 4, Ont.
або складати в „Плай":
PLY Co-op Ltd., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Приятеля
бл. п. дир. ІВАНА ШЕПАРОВИЧА
складаємо 30.00 дол. на Храм св. Софії в Римі.
МИРОСЛАВ і ІРЕНА КОЛТУНЮКИ

Любомир Калинич очолив Відділ АДУК в Нюарку

Ірвінгтон. (І. Г.) — У суботу, 6-го грудня 1969 року тут в залі УНДому зібралося 27 діячів української культури Нюарку й околиць, щоб оснувати Відділ Асоціяції Діячів Української Культури. Збори відкрила й привітала зібраних дотеперішня голова делеґатури, письменниця Дарія Ярославська. Вона теж представила й до почесної президії запросила: письменницю Оксану Керч, поетесу Міру Гармаш та мистця Р. Василишина із Відділу АДУК у Філядельфії і мистця Володимира Ласовського, члена Головної Управи із Ню Йорку. Ділову президію очолював інж. Володимир Осередчук, а секретарювала пані Марія Божаківська. Всі із великою увагою вислухали доповідь Оксани Керч на тему: „Сучасна українська література в ЗСА і Канаді". В короткій дискусії над доповіддю, підкреслювано дискутантами, що ми маємо багатющу літературу і великий круг високоякісних письменників у ЗСА і Канаді. Після дискусії виступав із словом В. Ласовський, який навів наступні рядки із „Свободи" з 5-го грудня 1969 р.: „...Кузнєцов висказав думку, що еміграція мусить робити все, щоб зберігати і збагачувати українську культуру у вільному світі, бо в Україні вона стоїть під загрозою. Хоч він переконаний, що до змін в СССР дійти мусить колись, то все таки не думає, щоб це наступило скоро". Дальше В. Ласовський від себе додав: „Хай цей заклик А. Кузнецова стане моттом сьогоднішнього вечора і ви тут зібрані якраз стасте до конкретної дії зберігання і збагачування української культури спільним зусиллям, об'єднуючися в АДУК". Накінець він зреферував ідейні заложення й структуру, що повинні лягти в основі Асоціяції.

На пропозицію Леоніда Харченка вибрано Управу Відділу в такому складі: голова — інж. архітект Любомир Калинич; заступник — проф. Симон Божаківський; секретар — Антоніна Змій; скарбник — Марта Цибик; імпрезовий реф. — Зеновія Лавришко - Бундзяк; реф. преси і зв'язків — Іван Галій, і членів управи — Ірина Феденишин, інж. Володимир Осередчук, Валентина Третяк. На голову Контрольної Комісії вибрано Дарію Ярославську, а членами Л. Харченко, І. Кононів і С. Гнатів. Плян праці та пожвавлена дискусія над ним закінчили офіційну частину зборів, після яких всі засіли до столів, де при чаю в дружній атмосфері допізна обмінювалися думками.

АСТОРІЯ ВІДЗНАЧИЛА 25-РІЧЧЯ ПАРОХІЇ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

Вінніпеґ. — У кінці місяця листопада тут відбулись триденні наради членів Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, що її очолює Митрополит Блаженніший Іларіон. На нарадах вирішено скликати Собор Української Греко-Православної Церкви, який, згідно із статутом, має скликатись що два роки. Усталено дату Собору: 30 і 31 липня та 1-го і 2-го серпня 1970 року, у Вінніпезі, в залях готелю „Марлборо". Докладніші відомості про Собор будуть подані в наступних числах офіційного видання УГПЦеркви в Канаді „Вісник".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 14-го ГРУДНЯ 1969 р.:

ШАРОН, Па. — Річні Збори і і вибір нової Управи 386-го Відділу в приміщеннях української церкви св. Івана при Clark Street, Sharon, Pa., зараз після Служб Божих. — Катерина Його, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Збори Т-ва Єдність, Відд. 163, о год. 12-ій вполудне в Домі Горожан при 847 N. Franklin St. Пригадується всім довгуючим членам вирівняти свої вкладки. — С. Филик, фін. секр.

ІСТ СТ. ЛУІС. — Річні збори Т-ва Запорожська Січ, Відд. 284, о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 1020 Норт 9-та вулиця. На порядку нарад вибір Управи на 1970 рік. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Іван Василюка, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Бр-тва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, о год. 11:30 ранку, зараз після співаній Сл. Божій в церковній залі св. Йосафата при 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс.; І. Згута, кас.; М. Вобечко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Збирання вкладок від членів 430-го Відд., Т-ва Дністер, як слідує: 14 грудня в Тризубі від 1 - 3 год. по пол; 20-го грудня — в Укр. Клюбі при 23-ій і Брави вул. від 7 - 9 год. веч.; 21-го грудня — в Укр. Клюбі на Френклін вул. від 11:30-1:30 год. по пол. Проситься всіх членів вирівняти свої вплати за 1969 рік, а також вплачувати вже на 1970 рік. — І. Кнігніцький, секр.

НЮАРК, Н.Дж. — Річні збори 76 Відд., Бр-тва св. Ів. Хрестителя, о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Сенфорд і Айві вул. в Нюарку, Н.Дж. На порядку нарад: звіти Управи, Контрольної Комісі і вибір Управи на 1970 рік. Проситься всіх членів прибути, вирівняти свої залеглості, вибрати дивіденду, а членів, яким грамоти дозріли, просимо вибрати нові грамоти. — Т. Деметчук, предс., В. Салабун, секр.

Посмертні згадки

ПАВЛО СКОТИНСЬКИЙ, довголітній член Відд. 165 УНСоюзу ім. Т. Шевченка в Толідо, Огайо, помер 1 березня 1969 на 43 році життя. Покійний народився 5 грудня 1925 р. в Толідо. Залишив у смутку дружину Мері Ен, синів Павла, Михайла і Матвія; братів Володимира і Леонарда, сестру Катерину та прибрану матір Марію. Похоронений на цвинтарі Кальварія в Толідо.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Пелехата, секр.

ВАРВАРА КРАВЕЦЬ, членка 274 Відд. УНС, Т-ва св. ап. Петра і Павла в Янґставні, Огайо, померла 20 вересня 1969 р. на 75 році життя. Покійна народилася 6 грудня 1894 р. в Україні, до ЗСА прибула в 1912 р., а в 1929 році вступила до УНСоюзу. Залишила в смутку мужа Андрія, синів Івана і Михайла, доньок Присцилу, Сильвію, Анну та Катерину, дві сестри, 15 внуків та 14 правнуків. Похорон відбувся 23 вересня 1969 р. на українськім православнім цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Її Память!

А. Добранська, секр.

ЄВДОКІЯ КУШЛИК, членка 36 Відд. УНС в Рочестері, Н.Й., померла 24 серпня 1969 р. на 70 році життя. Покійна народилася в селі Серники Долішні, пов. Рогатин, Зах. Україна, до ЗСА прибула в 1913 р., а в 1927 році вступила до УНСоюзу. Залишила в смутку мужа Семена та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 27 серпня 1969 р. на цвинтарі Голи Сепулкер в Рочестері, Н.Й.

Вічна Її Пам'ять!

Софія Гунька, секр.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
ДО ЧИСЛА
за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1969 року,
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1969 року

При замовленні, прошу зазначувати на котрі свята.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ЇХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

15-го грудня 1969 року.

ТАРЗАН, Ч. 6290 Тарзан проти знахарів

Мій плян, старий приятелю Гано, такий, щоб мотомоти запросили багатьох проводирів, щоб вони відвідали тебе — перевести „конференцію великих вождів".

Вже давно-давно не було наради великих вождів. Але я можу запросити їх, кожного із власним „обією"!

Ніяких знахарів! Ти був свідком, якого лиха накоїла та „обія" — жінка Краіма!

Але ж мужі „обія" мають велику силу. Тепер, із своїми штучками чорної магії вони говорять вождям, що ті мають робити, а чого не мають! Це не так, як було за давніх днів, Тарзане!